

Deel I - Inleidingen door gastsprekers

De heer Jan Franssen, voorzitter van de Stuurgroep Bibliotheekvernieuwing

“Het is van belang een brug te slaan tussen enerzijds de bestuurders van de stad die betrokken zijn bij de bibliotheek en anderzijds de medewerkers van de bibliotheek. Die laatste groep voelt zich niet altijd erkend”, aldus de heer Jan Franssen.

De heer Franssen ging in zijn lezing tijdens het landelijk symposium in op het belang van het geven van inhoud aan bibliotheekvernieuwing. Daarbij zijn de realisatie van het basisbedrag, de vorming van de basisbibliotheek en de inhoud van de functies van de bibliotheek van belang.

De Stuurgroep vraagt zich af of gemeenten en provincies daarvoor voldoende geld ter beschikking stellen. De staatssecretaris heeft laten weten de Provinciale Marsrouteplannen een prominente plek in haar portefeuille te geven.

De Stuurgroep is bezig oplossingen aan te dragen voor vragen over de regierol van de provincie en over de rol van de bibliotheek binnen het grotestedenbeleid. De bedoeling is dat de bibliotheek haar weg gaat vinden binnen maatschappelijke instellingen en dat burgers de bibliotheek als eerste aanspreekpunt zien als er informatie nodig is. In het oog moet worden gehouden aldus de heer Franssen, met welke optiek naar de bibliotheek wordt gekeken en welke functies en middelen de bibliotheek tot haar beschikking heeft.

Meer inhoud en samenwerking tussen de stad en het platteland is nodig volgens hem. Voor het platteland is het programma ‘bibliotheek en het vitaal platteland’ ontwikkeld. Dat is nodig vanwege de achteruitgang van de agrarische sector en de uittocht uit het platteland. De Provinciale Marsroute moet oplossingen bieden door het aangaan van samenwerkingsverbanden en door de bibliotheek als centrale plek voor alle bevolkingsgroepen in de maatschappij te profileren.

De heer Franssen concludeert dat bibliotheekvernieuwing niet alleen gaat om het verkrijgen en verdelen van gelden, maar vooral ook om inhoud en dat het symposium een impuls geeft aan de nieuwe taak van de bibliotheken.

Mevrouw Medy van der Laan, staatssecretaris van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen

De staatssecretaris laat in haar toespraak weten 20 miljoen euro te hebben uitgetrokken voor bibliotheekvernieuwing. Naar haar mening wordt steeds duidelijker welke rol bibliotheken kunnen spelen bij integratie door zich te profileren als multifunctioneel cultuurcentrum. De verantwoordelijkheid voor cultureel bewustzijn en verbreding ligt niet alleen bij de bibliotheek, maar ook bij scholen, culturele instellingen en gemeenten. De staatssecretaris pleit voor een samengaan van organisaties en noemt als interessante ontwikkeling de opkomst van het Kulturhus. Binnen dat concept kunnen verantwoordelijkheden worden gedeeld. Zij ziet daarbij een krachtig gemeentebestuur en kundige enthousiaste medewerkers van verschillende instellingen als voorwaarde om daadwerkelijk tot vernieuwing te komen. Mevrouw Van der Laan besluit met de verwachting dat met het geld dat zij ter beschikking stelt, de bibliotheken tot een zelfbewuste, ambitieuze en goede positionering in de maatschappij zullen komen.

Khalid Boutachekourt, adviseur sociale vraagstukken en diversiteit

Volgens Boutachekourt bestaat integratie uit zes stappen: overleven, verkennen, herkennen, erkenning, inburgering en integratie. Allochtonen zijn op zoek naar informatie die betrekking heeft op hun afkomst. Bibliotheken kunnen een rol spelen door in te gaan op de informatievraag van hun bezoekers. Boutachekourt vraagt zich af of bibliotheken flexibel genoeg zijn om aan de eisen van de dynamische samenleving te kunnen voldoen. Op het terrein van welzijn moeten de bibliotheken initiatieven durven nemen en zich verdiepen in de specifieke culturen om een goede informatiefunctie te vervullen. Een gevarieerd aanbod aan boeken kan helpen bij het vinden van normen en waarden uit de eigen cultuur.

Boutachekourt kwalificeert de informatie over de islam op het internet als slecht. De inhoud van islamitische websites heeft een hoge emotionele lading en heeft over het algemeen inhoudelijk weinig toegevoegde waarde. Met name kinderen kunnen daardoor op een slechte manier beïnvloed worden. De bibliotheek kan daarin een goede schakel zijn en betrouwbare informatie aanreiken. Veel Marokkanen ervaren de bibliotheek als ontmoetingsruimte en veilige plek, aldus Boutachekourt.

Deel II Workshops

Workshop 'de bibliotheek als veilige haven'

De heer Ramdas, directeur van het Multicultureel Instituut in Utrecht, ziet integratie als een tweezijdig proces, waarbij allochtonen een actieve rol moeten innemen en de samenleving zich moet openstellen voor zowel nieuw- als oudkomers. In de discussie komen onderstaande onderwerpen aan de orde.

Is de bibliotheek net als een gemeentehuis of een school geen basisvoorziening? Om de interesse van burgers voor de bibliotheek te verhogen zou bijvoorbeeld de leeftijdsgrens van gratis lenen verhoogd kunnen worden van 18 naar 27 jaar. Het lidmaatschap vanaf 18 jaar zou inkomensafhankelijk kunnen worden gesteld of het leengeld zou helemaal afgeschaft kunnen worden.

Door de komst van internet en schotelontvangers blijft de eerste generatie allochtonen weg uit de bibliotheek. Men leest op internet de krant in eigen moedertaal. Het gebrek aan een gevarieerd boekenaanbod in verschillende talen en culturen moedigt allochtonen niet aan de bibliotheek te bezoeken.

Bibliotheken moeten hun best doen om inzicht te krijgen in hun ledenbestand om daar zodoende op in te spelen met hun aanbod. Het is essentieel om vraaggestuurd te werken en bezoekers te betrekken bij activiteiten.

Workshop 'de bibliotheek als sportkantine'

Na haar topsportcarrière zet Nellie Cooman zich vooral in om kinderen enthousiast te maken voor sport. In het stimuleren ligt de verbinding met de bibliotheek. Het is naar haar mening van belang dat kinderen op jonge leeftijd al betrokken worden bij maatschappelijke activiteiten. Zowel tijdens sportwedstrijden als bij een bezoek aan de bibliotheek worden de ouders door enthousiaste verhalen gestimuleerd om mee te gaan. Juist daarin ligt de kracht volgens Cooman. Door energie te steken in het uitnodigen van mensen ontstaat naamsbekendheid. De bibliotheek is als een sportkantine, een plek waar mensen zich op hun gemak en thuis voelen.

Volgens de ex-atlete kan je alleen de top bereiken en behouden door samenwerking en kennisoverdracht. Zij werd begeleiding door een team van artsen, sponsors en het thuisfront. Cooman

pleit ervoor de bibliotheek een meer sociale plek in de samenleving te geven door multiculturele dagen te organiseren en de samenwerking met scholen te vergroten.

Workshop Gespierde taal

In de workshop Gespierde Taal bespreken Jessey Jacobus lid van PAVEM (Participatie van Vrouwen uit Etnische Minderheidsgroepen) en Tine de Lange, taaltrainer bij de Openbare bibliotheek Amsterdam de mogelijkheden voor het leren van de Nederlandse taal in bibliotheken. Pavem werkt met een 'taalketenbenadering', een methode die een taalaanbod geeft op verschillende niveau's en waarbij in iedere schakel een rol is weggelegd voor de bibliotheken. Plan Taal Totaal is een concreet voorbeeld van een project van PAVEM waaraan zo'n 240.000 vrouwen uit zowel kansarme groepen als uit de groep hoger opgeleiden meedoen.

In de Openbare Bibliotheek Amsterdam beschikt men sinds kort over taalpc's waarop verschillende taalprogramma's staan die helpen bij inburgering. Deze computerprogramma's hebben verschillende niveau's in les- en oefenmateriaal.

Volgens Tine de Lange is onderwijs een tak van dienstverlening waarop de bibliotheek zich steeds meer profileert. De bibliotheken ontwikkelen zelf nieuwe producten die aansluiten bij de behoefte van de onderwijsmarkt, de individuele klanten en de plaatselijke bestuurders.

Tijdens de afsluitende discussieronde gaan de deelnemers in op veiligheid in bibliotheken. Het probleem van rondhangende probleemjongeren is bijvoorbeeld in de bibliotheek Transvaalbuurt in Den Haag opgepakt door topsporters uit te nodigen. Niet door jongeren weg te sturen maar door ze normen en waarden bij te brengen die verteld worden door sporters die aanzien hebben.

Verder komt het oubollige karakter van de bibliotheek ter sprake. Volgens Cooman kunnen ouderen bij de bibliotheken betrokken worden door het aanbieden van informatie over beweging en voeding en zelfs door het aanbieden van bewegingscursussen.

Het geven van computerlessen door scholieren aan ouderen en allochtonen in de bibliotheek wordt aangehaald als een succesvol project dat zeker navolging verdient. De deelnemers zijn het erover eens dat onderwijs en bibliotheken natuurlijke partners zijn. Tot slot de vraag hoever de bibliotheek moet gaan in de begeleiding van haar bezoekers. Die zullen uiteindelijk zelf hun weg moeten gaan zoeken. Het is volgens de deelnemers wel belangrijk dat de bibliotheek daarin blijft stimuleren. Bezoekers van de bibliotheek moeten hun verblijf als plezierig en veilig ervaren.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.